

Copyright

Copyright © 22-Aug-2015 Richard Lemmens.



Dit verhaal is beschikbaar onder een Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 internationale licentie. Het is toegestaan dit verhaal te kopiëren, verspreiden en door te sturen, onder de voorwaarde Richard Lemmens als auteur aan te merken. Het is niet toegestaan dit verhaal aan te passen, transformeren of te gebruiken in andere content. Het is niet toegestaan dit verhaal te gebruiken voor commerciële doeleinden. De volledige tekst van de licentie is te vinden op <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

De zaak Heit Hettu

Pas toen Fylg het drie keer gezegd had, drong de mededeling tot Epifron Praxidiki Moros door. "We zijn er! Dit is de plek van de misdaad."

Epifron zakte neer om zijn vermoeide spieren wat rust te gunnen en knipperde met zijn ogen om het irritante geprik te verminderen. Hij keek rond in de grot. Die zag er voor zijn oog niet anders uit dan de tientallen die hij al eerder gepasseerd was: ruwe wanden van zwartgrijze rots, met strepen van de alomtegenwoordige Brusciï-kolonies, variërend van dieprood tot roestbruin. Verder was de ruimte kaal en leeg. "Ik had begrepen dat er een lijk was," zei hij met strenge stem. "Waarom is dat verwijderd? Het is van groot belang om de plaats van delict onaangetast te laten, opdat een Lichtbrenger zijn werk kan doen."

Fylg draaide zijn gezicht naar Epifron, zodat het de gloed van zijn korf er van opzij op viel. Even leek hij op een grijnzende faun. "Het lijk? Dat is toch niet relevant? Het is een paar slapen geleden al verwijderd en aan het Tapijt gegeven."

"Niet relevant?! Het gaat toch om een moordzaak? Het lijk is wel het meest relevante van alles, op de moordenaar na, niet?"

De blik van de Termitivoral was opeens zo onnozel dat Epifron's twijfels over zijn oprechtheid vervlogen. "Hè? De moord is een zaak? Welnee, het gaat om blasfemie! Zie, nog maar drie armzalige grazers over. U dacht toch niet dat we u voor zoiets triviaals als een dood zouden ontbieden?"

Epifron was enkele Aarde-uren eerder op Basante gearriveerd, na een bijna instantaan transport via de interflux. Terwijl hij de laatste paar honderdduizend kilometer naar de planeet aflegde in een krappe pendel, bleek dat de Justarii hem het verkeerde dossier mee gegeven hadden. Het handelde over een zwendel in dørren, één van de drie geslachten op Nelissa. De interacties tussen de drie waren een nest van intriges, waar hij zijn vaardigheden ten volle zou hebben kunnen benutten.

Basante was een heel andere wereld. Iets kleiner dan de Aarde, rijk aan mineralen, maar net buiten de leefbare zone van haar ster. Het was een ijsplaneet, waar kilometers dikke gletsjers langzaam langs elkaar heen schuurden en orkaanwinden het steriele oppervlak geselden. Bevolking: ongeveer 4.000 zielen, allemaal in de warme buik van de slapende vulkaan Heit Hettu. De berg was de grootste en enige op de planeet, net als Olympus Mons op Mars. Het oppervlak was te koud voor leven, maar warmte uit de diepte bood plaats aan een bescheiden kolonie.

Epifron had van Basante gehoord, maar was er nog nooit geweest. Zonder dossier was hij ook blanco wat de zaak betrof, maar als een Lichtbrenger die al recht had gesproken in en op tientallen dorpen, korven, steppen, woonboten en zandkastelen van de culturele lappendeken die het Wiel vormde, was hij gewend aan improviseren. Deze klus zou hij ook wel klaren.

Na de landing stapte hij uit in een verlaten dok. Er was geen douane, geen exobiologische reiniging, geen papierwerk, geen ontvangstcomité. Er was helemaal niemand. Verbaasd betrad hij op eigen gelegenheid de krochten van Heit Hettu. Kronkelende gangen, met achteloze grofheid in de steen uitgehakt, voerden hem steeds dieper de berg in. Het licht van het dok verflauwde en al snel moest hij tastend zijn weg zoeken. Inwendig vloekend strompelde hij voort, overwegend om rechtsomkeert te maken, maar zijn koppigheid weerhield hem daarvan. Na wat een eeuwigheid leek, maar waarschijnlijk slechts een kwartiertje was geweest, scheen er eindelijk weer wat licht in de verte. Toen trof hij tenslotte zijn gids Fylg, die als een angstig aapje in een hoekje stond, naast een lichtkorf die een flauwe gele gloed verspreidde.

"De goden zij dank!" riep het mannetje uit. "Daar is hij dan dan toch nog. Schiet op man, ik ben half verkleumd! Volg mij, dan kan je meteen aan het werk."

Epifron was zo verbouwereerd dat hij glad vergat om op zijn rang te gaan staan. Fylg voerde hem steeds dieper de berg in, in het begin nog klagend over de kou. Maar het werd gestaag warmer en gaandeweg werd hij opgewekter. Epifron zelf kreeg het steeds zwaarder te verduren. De "kou", die voor zijn lichaam niet zo erg was geweest, werd vervangen door warmte en later door een uitputtende hitte. De gangen waren onregelmatig, krap en steil en vergden het uiterste van zijn klimcapaciteiten. En tussen alle uitputting door was daar de gestaag toenemende zwavelstank geweest, die door alles heen drong.

"Blasfemie, juist. Je zult me eerst moeten uitleggen wat hier zo godslasterlijk aan is, want ik ken de lokale religie niet."

"Het offer! Het is verdwenen, opgegeten. Kijk, daar liggen nog een paar dekschilden."

Epifron zat er aardig doorheen en reageerde weer sarcastisch. "Er had iemand honger?" vroeg hij met een

lachje en had er meteen spijt van.

"Heiligschennis!" kreet de gids, woest op en neer springend, waardoor zijn tuniek opflapperde en zijn groezelige onderlijf even zichtbaar was. "Geen enkele Heiter die bij zijn verstand is zou het in zijn hoofd halen om zich te vergrijpen aan een grazersoffer. Hij heeft de toorn van de goden opgewekt en doem over ons allen afgeroepen! Zijn voeten moeten gedraaid worden, opdat hij nooit meer tegen de stromen op kan klimmen. Zijn vingers moeten afgevijld worden, zijn oren dichtgestopt met nark-gruis, ..."

Epifron bekeek de dekschilden. Het waren kleine stukken bruin-groen gestreepte chitine. Tussen een paar waren een paar lange rode haren verstrikt geraakt. Hij haalde ze los en zag Fylg's mond open vallen.

"De haren van een Filosoof! Bij de Top, wat een ontdekking! En ze klitten met gufzhu aan de dekschilden, dus hij moet ze geschept hebben. Wie had kunnen denken dat de dader een Filosoof was?" Hij rolde met zijn ogen en klapte met zijn onderarmen in het kippengebaar.

"Sporenonderzoek is de eerste stap in het proces om het aantal verdachten terug te brengen," zei de Lichtbrenger zakelijk. "Hoeveel roodharigen zijn er hier en waarom heten ze filosofen?"

"Alle Filosofen hebben rood haar! Daarom zijn ze Filosoof, niet? Het is een zeldzame eigenschap; we hebben er op dit moment maar drie."

Epifron besloot dat het tijd werd om de touwtjes in handen te nemen. "Jij gaat me uitleggen wie dat zijn en hoe dat zit met de haarkleur. Daarna zal ik ze ondervragen. Praat hier met niemand anders over! Ik wil ze onvoorbereid treffen, zodat ik de waarheid kan achterhalen. Maar eerst ga je me een kamer wijzen waar ik me kan opfrissen en uitrusten."

Fylg leek onder de indruk van het gezag in de stem van de Lichtbrenger. Hij mompelde iets onduidelijks en leidde hem naar een krappe grot zonder enige inrichting, behalve een lichtkorf aan de muur en een oude vieze mat op de grond.

In zijn privé-grot raadpleegde Epifron de Planetenindex. 'Basante: Derde planeet van 61 Virginis. Diameter: 1.12x Aarde. Massa: 1.62x Aarde. Zwaartekracht: 1.31x Aarde.' Hij sloeg de rest van de fysische parameters over en bladerde verder. 'De mineralen en warmte van de vulkaan, gecombineerd met smeltwater van de oppervlakte, doen kolonies van Brusciï-mossen groeien op de rotswanden. Het is een chemotroof gewas, dat geen zonlicht nodig heeft. Wel is het thermofiel; in de koudere gangen groeit niets. De mossen worden opgegeten door kever-achtige insecten, scarabaeus acerbus, "grazers" genoemd door de bevolking. Deze beestjes zijn het enige voedsel van de Heiters. Ze verschaffen eiwitten, vetten, mineralen en zelfs vitamine C. De vulkaanbewoners vertroetelen hun mossen en kevertjes naar beste vermogen. Een goed geregelde aanvoer van water is essentieel. Er is een ingewikkeld irrigatienetwerk aangelegd dat smeltwater van boven naar beneden verspreidt, zo uitgekiend dat er vrijwel nergens tekort of teveel is. Dit is de levenslijn van de kolonie en de bewoners tolereren geen verstoringen in deze constructie.

Naast het overleg over het irrigatienetwerk bemoeien de Heiters zich weinig met elkaar. Ze leven een simpel bestaan dat gericht is op voedsel telen en religieuze contemplatie. Vanwege hun zelfvoorzienendheid, kleine aantal en isolatie zijn de mensen van Heit Hettu weinig gewend aan vreemdelingen. Ze zijn bruusk in de omgang en slordig in werkzaamheden buiten hun normale routine. Buitenstaanders karakteriseren hen vaak als vuil, verstrooid en bot; de Heiters op hun beurt beschouwen bezoekers als opdringerig, arrogant en minderwaardig. De enige uitzondering op hun afstandelijkheid wordt gevormd door de periodieke Constwui, heilige samenzangen, waarin de hele kolonie hun stemmen in harmonie door de gangen van de vulkaan doet galmen.'

Epifron had zich door Fylg laten voorlichten over de drie roodharigen en had besloten ze één voor één te verhoren. Hij wist dat hij geen rechtsprekende macht had, maar hoopte dat zijn ervaring en inzicht wederom belangrijke feiten aan het licht zouden brengen. Hij sliep slecht op de dunne mat, die de hardheid van de rotsen nauwelijks dempte. Tenslotte werd hij wakker van Fylg die hem kwam halen voor het ontbijt. Het was onduidelijk of het nog nacht of alweer dag was; ondergronds bestond dat onderscheid niet. De gids leidde hem naar een mat van Brusciï en legde hem uit dat hij een handvol mocht eten. "Niet meer! Het voedsel is al schaars genoeg hier. En was je in die stroom daar, niet in die andere, want dat is een bevoeiingskanaal."

Epifron volgde stoïcijnse bevelen op en maakte zich gereed. Fylg leidde hem via een onnavolgbare route, die zijn stijve spieren meteen weer begon te kwellen, naar de eerste filosoof. Dit was Holus, een klein kereltje met een breed voorhoofd, een tong die de helft van de tijd uit zijn mond hing en een krullende bos rood haar. Hij was bezig met krijt een curve te tekenen op de vloer van zijn grot. Er waren allerlei hulplijnen, driehoeken en meet-assen getekend. "Stoor me niet!" kreet hij toen de twee binnenkwamen. "Ik

ben bezig een perfecte cirkel te maken. Dit is een buitengewoon moeilijk proces. Er mogen geen afwijkingen optreden!"

"Mijn naam is Epifron Praxidiki Moros, Lichtbrenger van de Galactische Interjurey. Ik kom hier om de ontheiliging van een grazersoffer te onderzoeken. Wees zo vriendelijk om uw medewerking te verlenen."

Holus wierp zijn armen in de lucht. "Aargh! Mijn concentratie is aan diggelen! Nu moet ik dit segment opnieuw kalibreren. Goed, stel je vragen maar en hoopel dan op!"

Epifron trok zijn gezicht in plooi en stak van wal. "Recentelijk is een grazersoffer ontheiligd. Om precies te zijn, alle grazers zijn opgegeten. Wat vindt u daarvan?"

Holus vertrok geen spier. "Het was voorbestemd."

"Voorbestemd? Vanwege wat?"

"Wie zal het zeggen? De goden hebben besloten. Wie kan de wil van de goden doorgronden? Het moest gebeuren; het is gebeurd."

Epifron was ondanks zijn training uit balans gebracht. "Waarom zouden de goden een offer gericht aan henzelf vernietigen? Denkt u niet dat er een menselijke dader in het spel is?"

"Maar natuurlijk," antwoordde de filosoof. "Als de goden het willen, dan zal hij zijn gerechtigde straf krijgen."

"Misschien is dat moment nabij," zei Epifron, terwijl hij de haar tevoorschijn haalde. "Er is een rode haar gevonden op de plek van de misdaad!"

Holus zette grote ogen op. "Dus nu ben ik verdachte? Wel, wel." Hij bekeek de sliert met samengeknepen ogen. "Hmm ... Er zijn nog twee mensen met rood haar hier."

"Inderdaad. U bent officieel verdachte in deze zaak, maar nog niet schuldig bevonden."

"Als de goden het willen, dan word ik vrij gepleit."

Nu werd het Epifron teveel. "Dus als u als schuldige wordt aangewezen, is dat de wil van de goden, maar als u wordt vrijgepleit, dan is dat het ook? Dat is wel een heel erg nutteloze verklaring. Zou het niet zo zijn dat u zelf nog invloed hebt op de afloop?"

"Alles is voorbestemd. Nu, vermoei mij niet langer met uw insinuaties. Ik moet een cirkel afmaken."

"Ik dank u voor uw antwoorden," zei Epifron koeltjes, terwijl hij snel met een klein apparaatje over Holus z'n rug veegde. "Laat mij u compenseren voor de verloren tijd." Hij zette zijn pen in het midden van de cirkel. "Houd u die even vast alstublieft." Hij bond er een koord aan vast en het krijtje aan het andere einde. Toen liep hij met strakgespannen touw 360 graden rondom de filosoof, die met hem mee draaide en de werkzaamheden verbaasd volgde. "Zie hier uw cirkel. Hij is perfect rond; meet het maar na."

Op de weg terug vroeg Fylg: "Wat heeft dat nu opgeleverd?"

"Genoeg," antwoordde Epifron.

"Maar je hebt geen bekentenis en geen nieuwe aanwijzingen!"

"Geduld, beste man. De wielen zijn in beweging gezet. De oplossing komt nader."

Fylg fronste. "Wielen? Wat zijn dat?"

Epifron legde het hem uit, met een hele uiteenzetting over waarom de uitvinding zo belangrijk was geweest voor de beschaving. De Termitivoral voerde bezwaren aan: Hoe moest je zo'n rond ding over een afgrond krijgen, of een kam? Waar moest het van gemaakt worden en wat zou je er mee moeten vervoeren? Hij wist wel dat er op andere werelden vlakten waren, maar kon zich er geen voorstelling maken. Epifron praatte geduldig door en bracht zoveel kennis over als mogelijk was.

Ondertussen klommen ze gestaag naar de grot van de volgende filosoof, maar opnieuw braken de inspanningen, de hitte en de zwaveldampen Epifron op. Hij zuchtte en pufte en ging steeds langzamer. Fylg kreeg medelijden met hem. "Waarom rusten we hier niet even uit? Het is nog een stuk of dertig kruisingen, ruwweg naar lender en we hebben geen haast. Bovendien komt er een Harmonie aan."

"Een wat?"

"Een Constwuu, hoor je het niet?"

Epifron spitste zijn oren, maar hoorde niets dan het gekabbel van een nabije waterstroom en wat echo's van stemmen in de verte.

Het gezicht van de gids had een bloes gekregen. "De Bassen roeren zich al. Spoedig zullen de Fleks volgen en dan de Menelen en de ijle Fyrr. Leg je dovemansoor tegen de rots en luister!"

De Lichtbrenger deed wat hem gezegd werd en nu meende hij inderdaad een vaag soort gebrom te horen, of was het gewoon achtergrondruis? Fylg ging in kleermakerszit zitten, sloot zijn ogen en begon zachtjes te neuriën. Zijn handen trommelden op zijn knieën in een ingewikkeld ritme. Gaandeweg won zijn stem aan kracht en ontvouwde zich een zang van twee eenvoudige melodieën. Maar vanuit de gangen kwamen

andere stemmen, die zich bij de zijne voegden, heen en weer golvend in een buitengewoon complex patroon. Epifron besepte dat de samenzang op geen enkel moment op geen enkele plaats in de berg hetzelfde was. De zangers moesten hun inspanningen voortdurend aanpassen aan de geluiden van anderen, die vanuit drie dimensies op hen af kwamen, ingeperkt tot het patroon van de gangen, maar weer vermenigvuldigd door echo's. Patronen kaatsten heen en weer en leken een eigen leven te leiden, los van de stemmen maar niet van elkaar. Zware tonen dreunden door de rotsen, ijle sopranen flitsten door de lucht en sommige geluiden leken niet eens op menselijke stemmen. Het was alsof de vulkaan zelf tot leven was gekomen. Hij vond het indrukwekkend, maar besepte hij, ondanks zijn scholing in de klassieken van de Musicae, slechts een fractie van de ervaring waar wist te nemen. Om dit ten volle te kunnen waarderen, moest je er in opgegroeid zijn.

Het concert duurde misschien een half uur, misschien wel uren; zijn tijdsgevoel liet hem in de steek. Tenslotte stierf het langzaam weg, omdat de ene na de andere zanger afhaakte. Ook Fylg opende zijn ogen weer, alsof hij uit een droom ontwaakte.

"Dat was prachtig," zei Epifron. "Ik heb nog nooit zoiets -"

"Bah!" riep Fylg. "Verknoei de stemming niet met lompe woorden. Kom, we gaan verder."

Na nog een lange klauterpartij kwamen ze aan bij de tweede filosoof, Bedenica. Het was een wat gezette vrouw met zware wenkbrauwen, die in geslaagd was haar kleding fel groen te kleuren, om te contrasteren met haar rode haar. Toen het bezoek aankwam, nam ze meteen het woord. "Handen en voeten vegen aan de paarssteen! Ik wil geen viezigheid in mijn grot."

Epifron deed wat hem gezegd werd en stelde zich voor. "Mijn naam is Epifron Praxidiki Moros, Licht-"

"Ja, ja, dat weet ik. Je faam is je vooruit gesnel, mannetje. Maar besef goed dat je hier een buitenwerelder bent en niets meer dan dat. Je bevindt je in de nabijheid van de Ene Uitverkorene, de IJzige Vlam. Toon respect!"

De stem van Epifron werd zoetgevooid. "Dat besef ik ten volle, vrouwe. Mijn taak is niet om mensen de wet voor te schrijven, maar om de waarheid boven water te halen. Ik zou zeer graag uw mening horen over de recente ontheiliging van een grazersoffer."

"Hmpf. Fluwelen woorden van een ongelovige. Het antwoord is simpel, zoals alle doctrine: eten is om opgegeten te worden."

"Maar dit was een offer aan de goden!"

Bedenica maakte een afwezig gebaar. "De goden verkeren in het IJzige Boven; zij zijn abstract. Een mens van vlees en bloed moet namens hen spreken en voor hen handelen."

"Beweert u nu dat iemand namens de goden het offer heeft verorberd?"

"Dat zou een juiste handelswijze zijn."

Wederom haalde Epifron zijn rode haar tevoorschijn. "Deze haar is gevonden naast het offer. Er zijn maar drie mensen met rood haar hier; u bent één van hen."

De vrouw zoog een forse teug adem naar binnen en leek op te zwellen als een ballon. "Er is maar één Verhevenheid en dat ben ik. Ik spreek namens de goden; de goden spreken door mij. Ik ben de Stem! De andere 'filosofen' zijn niets dan ketters, parvenu's die denken dat rood haar genoeg is voor Verlichting. Naar het Vuur met ze! Aan ongeletterde kneuters als dat kereltje naast je hoef ik helemaal geen woorden vuil te maken. En door eigenwijze buitenstaanders laat ik me ook niet de les lezen. Scheer je weg, voordat ik je armzalige armpjes breek!" Ze werkte de twee onderzoekers met harde hand naar buiten. Epifron leek gewapend te zijn met iets kleins, maar dat baatte niet tegen de kracht van Bedenica, die de twee mannen in de worsteling makkelijk de baas was.

Vele meters verder kwamen ze weer op adem. "Wat een draak!" zei Epifron.

"Volgens mij heb je daar een bekentenis," bracht Fylg in. "Maar hoe pakken we die vrouw aan?"

"Nee, een bekentenis was dat niet. We moeten meer bewijs verzamelen. Maar ik ben bekaaf. Breng me eerst terug naar mijn grot, dan ga ik een paar uurtjes slapen."

De vieze mat leek niet meer zo weerzinwekkend als eerst en hij sliep binnen een minuut. Maar lang kon hij niet van zijn rust genieten. Een geluid wekte hem en hij richtte zich op. Half bovenop hem zat een vrouw. Ze was naakt tot haar middel en had een goudfonkelend juweel in de vorm van een dodecaëder tussen haar borsten hangen. "Het is dus waar," zei ze. "De buitenwerelders hebben borsthaar tot op hun buik."

Hij wilde haar eerst van zich af duwen, maar hield in: ze was niet onknap. "Is het de gewoonte in Heit Hettu om 's nachts het borsthaar van vreemdelingen te onderzoeken?"

"We hebben bloed nodig, vers bloed," zei de vrouw en even flitsten zijn gedachten naar het beeld van een

vampier. "Er zijn hier niet genoeg mannen. Als we met elkaar blijven rondstoeien, dan krijgen we inteelt. Ik smee je, vreemdeling, geef me je zaad!" Ze wachtte niet op antwoord en kuste hem.

Een Lichtbrenger moet natuurlijk strikt onpartijdig zijn en geen enkele relatie hebben met de mensen die in zijn onderzoek verwickeld zijn. Maar deze vrouw stond er buiten, bedacht hij zich, dus wat kon het voor kwaad? Zo had deze zaak toch nog prettige kanten! Hij gaf zich over aan het minnespel.

Na afloop lagen ze naast elkaar op de dunne mat. Epifron doezelde nog wat in lome tevredenheid, maar de vrouw kwam al snel overeind en kroop naar de ingang. Hij wilde vragen waar ze heen ging, maar hoorde stemmen. "Hij is nogal stram en ruikt heel raar, maar is verder wel ok," zei zijn minnares. "Laogore, jouw beurt." Een andere vrouw, op dezelfde manier half gekleed, kwam de grot binnen. Hij vond haar niet zo aantrekkelijk, maar ook zij begon Epifron te liefkozen.

"Wat is dit? Moet ik met de halve kolonie naar bed? Eén is genoeg! Laat me slapen."

De vrouw probeerde het vuur weer aan te steken, maar met weinig succes. "Orsedice! Braisia! Kom eens helpen. Hij heeft wat aanmoediging nodig." De eerste vrouw kwam terug, in gezelschap van een derde. Met zijn drieën begonnen ze hem meedogenloos te bewerken.

Toen Fylg hem kwam ophalen trof hij een grauwe Lichtbrenger aan. "Kom, lange! We moeten naar de derde Filosoof. Wat? Je wilt eten? Geen sprake van! Je hebt voorlopig genoeg gehad. Het is hier geen restaurant voor buitenwerelders. Je komt hier om een voedselroof te onderzoeken, niet om er een te plegen."

Wederom voerde hij Epifron door de flauw verlichte, stinkende gangen. De derde filosoof had zowel zijn hoofdhaar als zijn baard zo lang laten groeien dat die tot aan zijn middel reikten, zodat zijn bovenlichaam bijna geheel verhuld werd door een rood gordijn. Hij begroette de twee bezoekers opgewekt. "Mijn naam is Astuunsagi, Filosoof en Wijze van het Volk van de Top. Jullie komen de offerplundering onderzoeken? Waarmee kan ik jullie van dienst zijn?"

"Eh, inderdaad. Wat denkt u er van?"

"Zonde is het. Zonde van al dat goede voedsel, zonde van het geweten van de dader. Maar zijn wij niet allen met zonde belast? Het vlees is zwak; door onze vleselijke aard zijn wij onszelf niet meester."

"U doelt op de neo-Christelijke erfzonde? Hoe Eva Adam verleidde om van de appel te eten?"

De roodaard wapperde het argument weg met zijn handen. "Nee, nee, daar heb ik van gehoord, daar klopt niets van. De voedselroof is een gevolg van zonde, niet de oorzaak er van. En het heeft ook niets met vrouwelijkheid te maken. Toen we van de onstoffelijke Barmmar transformeerden tot Dukki, toen is het mis gegaan. Sindsdien zijn we allemaal belast met zonde."

"Ook filosofen? Er zijn aanwijzingen dat één van u op zijn minst aanwezig is geweest bij de misdaad."

"Ook Filosofen zijn Dukki, hoewel de verstandigen trachten terug te keren tot de staat van Barma. Maar tot die tijd zijn ook wij zwak. Moeten wij daarom veroordeeld worden? Ik zelf pleit vergevingsgezindheid, naar het voorbeeld van de Verlichte Arithmetea."

De Lichtbrenger vatte zijn kin. "Ik vraag me af of de goden het daarmee eens zijn, beroofd van hun voedsel. Hoe zullen zij gecompenseerd worden?"

Astuunsagi maakte een wijds gebaar. "De goden zijn de barmhartigheid zelve. Zo deernisgevend zijn zij, dat ze geen kwaad spreken, en aangezien het goede voor zichzelf spreekt, spreken ze nooit."

"En wie zwijgt stemt toe, zeker," mompelde Epifron. Hij drukte de man de hand, waarin hij iets vasthield. Met normale stem: "Ik dank u voor uw medewerking. U zult spoedig meer van ons horen." Hij keerde terug naar zijn grot.

"Wel, je hebt ze alle drie verhoord," zei Fylg. "Volgens mij heeft die vrouw het gedaan, maar die anderen vertrouw ik ook niet helemaal. Wat gaan we nu onderzoeken?"

"Niets," antwoordde de Lichtbrenger. "Morgen, dat wil zeggen nadat ik heb kunnen slapen, doe ik uitspraak. Verzamel alle drie de filosofen, wil je? En zorg ervoor dat mijn nachtrust niet verstoord wordt!"

Fylg had geweigerd om hem de vrouwen van het lijf te houden, zeggende dat die zijn verantwoordelijkheid niet waren. Maar een interactief hologram van een Pescendrische Knortmol, die de ingang bewaakte, had het fort gesloten gehouden. Fris en monter verscheen Epifron op de rechtszitting. Die vond plaats in een ruime grot, waar naast de drie filosofen nog een twintigtal belangstellenden was verzameld. Epifron, getooid met de formele schijfhoed van zijn orde, schreed binnen en ging op een kleine verhoging staan.

Fylg, die had gevraagd assistent te mogen zijn, nam het woord. "Dit is de rechtszitting voor de voedselroof van de Krachni-spelonk. Allemaal je waffel houden en luisteren naar de buitenwereldse Lichtbrenger Epifron Paksikidiki Morooz!"

Epifron corrigeerde hem niet, maar stak meteen van wal. "Na mijn aankomst heb ik de plaats van delict onderzocht. Er waren nog een paar dekschilden van grazers aanwezig. Terstond heb ik mijn multiscanner een onderzoek laten doen. Er waren in de grot DNA-sporen van in totaal 37 mensen. Maar in reeds verharde ghufzu aan de dekschilden waren slechts 3 profielen te vinden. Een rode haar zette me op het spoor van de filosofen. Ik heb alle drie met een bezoek vereerd om hun DNA te vergelijken en vond in elk geval een 100% overeenkomst. Het DNA van de dekschilden zelf komt ook van de specifieke variant uit de Krachni-sponk; kevers in andere grotten vertonen gemiddeld een 0.55% afwijking.

Alle factoren in overweging nemend, acht de rechtbank het 99.96% waarschijnlijk dat de daders gezocht moeten worden onder de filosofen. De andere 0.04% vereist nader onderzoek, maar zal naar verwachting geen alternatieven opleveren. Daarom acht de rechtbank met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid de drie filosofen Holus, Bedenica en Astuunsagi schuldig aan de voedselroof."

Even was het muisstil in de grot. Toen vroeg iemand: "Wat is deeënaa?"

En zo kwam het dat Epifron na gedane arbeid toch weer doodmoe was. Lang, uren scheen het, moest hij uitleg geven over DNA, cellen, regeneratie, bioscanners, mutaties, vingerafdrukken, gemoedslezers en een veelheid aan andere onderwerpen. Na afloop was de menigte, inmiddels uitgegroeid tot een stuk of honderd, allemaal opeen gepropt in de te kleine grot, nog steeds verward. De meesten snapten niets van alle technogebrabbel en gebruikten hun eigen inzichten, goed of slecht. Sommigen wilden de filosofen lynchen omdat ze toch al een hekel aan hen hadden.

Maar de roodharigen lieten zich niet zomaar veroordelen. Met erudiete redevoeringen beten ze van zich af. Ze appeleerden aan de almacht van de goden, die, hoewel onbegrijpelijk voor gewone mensen, toch begrijpelijker waren dan het gewauwel over huid- en haarcellen. Ze wezen op recente voortekenen die niemand eerder had opgemerkt maar achteraf bezien toch onmiskenbaar waren, zoals de droogte in de Ough-schacht, het eksteroog van de oude Bummel en dat Malwi een tweeling had gebaard. Ze hekelden de duistere magie van de verduivelde vreemdelingen van Buiten met hun rare gebruiken en herinnerden het publiek dat waar rook is, ook vuur. Gaandeweg wisten ze zowaar de menigte voor zich te winnen. Het was Bedenica die het debat de beslissende wending gaf, door het volk te vragen om een passende straf te bedenken, nog voor dat de schuldige was aangewezen. De ideeën werden steeds extravaganter.

Epifron, die in zijn 217 jaren al vele disputen had meegemaakt, zag de bui al hangen. Hij controleerde zijn verhuller en wendde zich tot Fylg. "Het is dringend tijd dat ik weer vertrek naar de weidse leegten van de bovenwereld. Schrik niet als mijn gestalte zometeen verdwenen is. Er rest nog slechts het punt van mijn honorarium."

"Wat? Oh, je beloning. Hier, neem een pond kevers van dit Brusciï-veld. Dat is genoeg om om vele slapen van te leven. Een ruime vergoeding voor wat rondsnuffelen en stennis trappen, als je het mij vraagt."